

1989, sesizând ca istoriografia era un domeniu în care se căutau a fi activate imagini false despre istoria țării mele și despre șansele poporului român de a răspunde provocărilor timpului. Dacă ar fi și numai să mă refer la momentul Congresului mondial de istorie de la Stuttgart, din 1985, când mi s-a comunicat că „România fusese vândută” și că urma a fi distrusă (tot pentru că eram considerat un istoric patriot am fost ales ca mesager) am prezentat un raport detaliat generalului Ilie Ceaușescu, care era unul dintre adjuncții ministrului apărării și frate al lui Nicolae Ceaușescu. Povestesc în carte despre ce a fost vorba; mi s-a spus, după o lună, că e în ordine, dar să nu mai vorbesc cu nimeni despre chestiunea aceea. Normal că am rămas surprins, pentru că, pentru mine, condiția patriei nu se lega de comunism, iar acolo nu mi se spusese că o sa fie răsturnat comunismul. Nu aveam absolut nicio relație cu nivelul ideologic, considerat de unii a fi chiar condiția existenței unei Români independente. Dacă mi s-ar fi spus că regimul comunist era terminat, aș fi înțeles altcumva, sau poate nici n-aș fi comunicat, dar când mi s-a spus că România va fi divizată, vândută la meza, vă rog credeți-mă că pentru mine a fost un argument suplimentar pentru a mă comporta așa cum am făcut-o în anii care au urmat. Am auzit tot felul de exprimări în materie de patriotism sau naționalism, în acest program de demantelare a vechilor valori. Astăzi, dacă cineva zice că ai sentimente naționale este ca și cum ai fi criminal. A fi național nu înseamnă să îi refuzi pe „cei alții” pentru a-ți promova și susține interesele poporului din care faci parte, ci să te dedici și să lupți pentru asigurarea unor condiții și șanse egale. Nu am întâlnit francezi să nu facă așa ceva; nu am văzut la germani, nu am sesizat la americani, deși ei reprezintă pe inițiatorii experimentului fabulos al globalizării, să nu susțină interesele

naționale, securitatea națională. Chiar și cele mai recente declarații ale doamnei Merkel sau ale domnului Sarkozy spun foarte clar că va trebui să ținem cont de caracteristicile și identitatea fiecărui popor și stat încă mult timp.

Nu pot, în acest context, să nu îmi amintesc o declarație a domnului Kohl, care cancelar fiind încă, a declarat, la un an de la „căderea zidului”, că unificarea celor două Germanii „nu aparține generației actuale”. Aveam senzația unei intoxicații perfide menită să-i liniștească pe sovietici, eu neștiind la data aceea că aranjamentul era deja făcut dinainte de a se dărâma zidul. Și îmi spuneam că mă aflu într-o lume nu numai perfidă ci și contradictorie, gândindu-mă la faptul că noi ne găseam deja pe strazi strigând - „Podul de flori; Basarabia inima noastră” - în timp ce germanii, cu tacâmurile toate pe masă, dacă pot spune așa, cu zidul dărâmat și cu toate mijloacele financiare pregătite, lăsau problemele de prestigiu în rezolvarea generațiilor viitoare. Era diferența între marea politică promovată de Germania și cea a impulsului sentimental izvorâtă din colbul străzilor infestate „democratic” de jucători profesioniști. Se promova, astfel, o stare de continua răzvrătire împotriva tuturor înțelegerilor internaționale, imaginea unei Români incapabil de a fi administrată, guvernată, a unei geografii politice otrăvite, asupra căreia trebuie să se intervină decisiv din afară pentru a se liniști lucrurile și a se intra, în sfârșit, în prevederile programelor convenite.

F.P.: Vreau să vă întreb, domnule general, dacă o parte din experiența dumneavoastră ca director al Serviciului de Informații Externe se regăsește și în acest volum.

I.T.: Aș putea spune că într-o măsură chiar foarte mare, întrucât mi-a permis să acced la informații fără de care mi-ar fi fost, poate, imposibil să cunosc logica

unor mecanisme de putere sau a unor jocuri derulate în „spatele cortinei”, declarațiile publice, cotidiene având doar menirea de a acoperi adevăratele obiective și interese. Desigur, când spun asta, mă refer la jocurile majore nu și la acelea generate de preocupările unor administrații dedicate rezolvării problemelor zilnice. Deși, dacă ar fi să fim atât de serioși cât ne cer îndatoririle zilnice ale unei guvernări chemată să rezolve problematica unei țări angajată într-o tranziție a cărei agendă constă în protejarea intereselor unui popor intrat în „tentațiile” și „menghina” globalizării aș considera că doar inamicii și ireponsabilii pot să creadă în virtuțile „deschiderii” renunțând la mijloacele proprii de protecție. Doar cei săraci cu duhul mai pot crede în bunele intenții într-o lume în care puterea și interesele reprezintă singurele condiții și determinări în jocul șanselor.

Și - mă întreb nu de puține ori - cum de s-a întâmplat ca poporul nostru să beneficieze din plin și de săraci cu duhul și de atâția doritori întru topirea identităților. Aș putea spune că „În umbra marelui Hidalgo” a fost scrisă ca un răspuns la o provocare generată de o emisiune televizată în care moderatorul, domnul Horia Alexandrescu, a ajuns să-mi lanseze provocarea unui volum de interviuri. Cum nu mă pot desprinde de condiția de istoric, am completat răspunsurile directe cu perceperea și experiențele funcțiilor și demnităților de după 1989, pentru ca, în final, să le supun confruntării cu perceperea altor implicații, în special din străinătate, relevante atât în materiale arhivistice, ca și în lucrările istorice publicate între timp.

(continuarea în numărul viitor)

**interviul realizat de
Flavius Predescu și preluat din
revista "INTELLIGENCE" a
Serviciului Român de Informații**

